

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAIN UUDISTAMINEN

Aluksi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi.

Lausuntoa on pyydetty seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, Ruokavirasto, Luonnonvarakeskus, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, aluehallintovirastot, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Suomen Kuntaliitto, Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT, kaikki kunnat, ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet, maakuntien liitot, Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, Eläinten Terveys ETT ry, SEY Suomen Eläinsuojelu, Animalia ry, Elintarviketeollisuusliitto, Suomen Kunnan-eläinlääkäriliitto, Suomen Eläinlääkäripraktikot ry, Suomen Yksityiset Eläinlääkärit ry, Suomen valvontaeläinlääkäriliitto ry, Eläinlääkärihygieenikkojen yhdistys ry, Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry, Eläinlääketieteen kandidaattiyhdistys EKY ry, Suomalaiset eläinlääketieteen opiskelijat Tartossa ry, Kuluttajaliitto, Suomen Hippos, Suomen Ratsastajainliitto, Suomen Sikayrittäjät, Suomen siipikarjaliitto, Suomen Lammasyhdistys, Suomen Vuohiyhdistys, Paliskuntain yhdistys, Suomen Kalankasvattajaliitto, Kalatalouden Keskusliitto, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto, Suomen Mehiläishoitajain Liitto, Suomen Kennelliitto, Suomen Kissaliitto, Suomen Alpakayhdistys, Alpakakasvattajat ry, Sámediggi – Saamelaiskäräjät, ProAgria Keskusten Liitto.

Lausuntoaika oli 16.12. - 21.2.2022. Lausuntoja saatiin 70.

Lisäksi **Luonnonvarakeskus, Hämeen liitto, Kalatalouden Keskusliitto** ja **Suomen kalankasvattajaliitto** ilmoittavat, ettei niillä ole asiaan lausuttavaa tai huomautettavaa.

Yleisiä näkemyksiä esityksestä uudistuksesta

Yleisiä myönteisiä näkemyksiä

Valtaosa lausunnonantajista kannattaa esityksen keskeistä tavoitetta turvata kunnallisen eläinlääkintähuollon toiminta ja julkiset eläinlääkäripalvelut, tai ei ainakaan vastusta sitä.

Lausunnoissa tuodaan esiin muun muassa seuraavia myönteisiä näkemyksiä:

Valmistelussa on tehty huolellista työtä huomioiden eri intressiryhmien näkökulmat ja että uhka-kuva seurauksista, jos lakia ei uudisteta, on esitetty selvästi (**Oulun seudun yt**).

Yleisesti ottaen esitys on asian taustatilanne huomioiden hyvä ja sen muotoilu selkeä, eikä eläinlääkintähuollon toiminta yhteistoiminta-alueella esityksen toteutuessa olennaisesti muuttuisi nykyisestä (**Ympäristöterveys Pirteva (Pirkkala jne.)**).

Yhtiöttämisvelvollisuus ei sovellu eläinlääkäripalveluihin tai se vähintäänkin nostaisi kaikkien eläinlääkäripalvelujen hintoja (mm. **Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK, Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta, Seura- ja harrastuseläinten neuvottelukunta, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.) ja Kuluttajaliitto**).

Esitys on riittävä varmistamaan eläinlääkäripalvelujen saatavuuden koko maassa kaikille eläimille, mukaan lukien kiireelliset tapaukset – joskin täpärästi (**Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK**).

Kilpailuneutraliteetin vaatimukset hankaloittavat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden edistämisen ja ylläpitämisen tavoitetta, mutta lakiehdotus kuitenkin mahdollistaa riittävien eläinlääkäripalvelujen järjestämisen koko maassa. Laajemmat yhtiöttämisvelvoitteet oleellisesti heikentäisivät viranomaistehtävien hoitamista ja siten lain tarkoituksen ja tavoitteiden toteutumista (**Ruokavirasto**).

Suomen Eläinlääkäriliitto katsoo, että palkkausjärjestelmän ja työaikojen muutosten mahdollistaminen on eläinlääkäreiden kannalta uudistuksen tärkein tehtävä. Esityksessä on lisäksi pyritty ratkaisemaan kilpailuneutraliteettiin liittyvät ongelmat mahdollisimman oikeudenmukaisella ja eri osapuolten hyväksyttävissä olevalla tavalla.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää hyvänä, että Kilpailu- ja kuluttajaviraston valvontatoiminnassa havaittu kilpailuneutraliteettiin liittyvä ongelma pyritään ratkaisemaan muulla tavoin kuin erillisen yhtiöttämispoikkeuksen säätämällä. Julkisen sektorin harjoittamaan yhtiöttämättömään, kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaan taloudelliseen toimintaan liittyvät veroedut ja konkurssisuoja voisivat vääristää kilpailua sekä olla haitallisia markkinoiden toimivuuden ja kehityksen kannalta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto lausuu, että koska kuntien kilpailutilanteessa yksityisen elinkeinotoiminnan kanssa tarjoamia palveluja ei ole yhtiötetty ja niitä tarjotaan subventoituun hintaan, nykytilanne on ollut ongelmallinen suhteessa kuntalakiin, jossa säädetään yhtiöttämisvelvollisuudesta ja markkinaperusteisesta hinnoittelusta. Samasta syystä nykytilanne on ollut ongelmallinen myös suhteessa kilpailulakiin, jonka 4 a luku edellyttää tasapuolisia kilpailuedellytyksiä julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan välillä ja antaa virastolle toimivallan puuttua sellaisiin julkisyhteisöjen elinkeinotoiminnassaan käyttämiin rakenteisiin ja menettelyihin, jotka voisivat vääristää kilpailua. On myönteistä, että erityistä yhtiöttämispoikkeusta ei esitetä, sillä laajamittainen yhtiöttämätön toiminta voisi konkurssisuojan ja veroetujen vuoksi heikentää yksityisen sektorin toimintaedellytyksiä ja haitata markkinoiden toimintaa.

Näkemyksiä, joiden mukaan kilpailuneutraliteetti painottuu liikaa

Oulun seudun yt lausuu, että esityksessä pyritään huomioimaan kilpailuneutraliteetti ansiokkaasti, mutta tasapainoilu lakisääteisen ja sen ulkopuolisen palvelun välillä on vaikeaa ja eläinlääkintähuollon järjestämisen pitäisi jatkossakin olla julkiselle taloudelle kohtuullista.

Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto katsoo, että esitetty uudistus syventää vallitsevaa kunnallisen eläinlääkintähuollon resurssivajetta, kun se kilpailuneutraliteetin nimissä vähentää ammatinharjoittamiseen liittyvää vapautta.

Suomen valvontaeläinlääkäriliitto ja Lappeenrannan seudun yt esittävät, että uudistuksen tavoite on arvostettava, mutta kilpailuneutraliteetin tavoittelu dominoi esitystä ja kompromissit tekevät monelta osin tyhjiksi mahdollisuudet toteuttaa sen tavoitteet.

Kolmen yksityishenkilön lausunnon mukaan mikään esityksen tavoitteista ei toteudu ehdoteuilla säännöksillä. Tulis tunnistaa se tosiseikka, että niin kauan kuin julkisella rahoituksella tuotetaan jotakin palveluja, aiheutuu aina jonkun mielestä kilpailuneutraliteettiongelma, minkä Ruotsin esimerkkikin osoittaa. Laki tulisi valmistella uudestaan ja sen tulisi tulla voimaan vasta, kun ympäristöterveydenhuolto siirtyy hyvinvointialueille.

Muista syistä kriittisiä yleisiä näkemyksiä

Suomen kuntaliitto ei kannata lakiehdotusta. Se lausuu, että ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämiseen (erityisesti eläinlääkintähuolto) ja eläinlääkäreiden palkkausjärjestelmään kohdistuu muutospainetta. Tällä hetkellä ei ole tietoa eikä tarkkaa näkymää muun muassa siitä, kuinka ympäristöterveydenhuolto järjestetään lähitulevaisuudessa. Eläinlääkintähuoltolakiin tulisi tehdä vain välttämättömät muutokset, ja suurempi uudistus tulisi tehdä vasta myöhemmin. Kuntaliiton tietojen mukaan kunnilla ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueilla on jo tällä hetkellä suuria vaikeuksia järjestää lakisääteiset eläinlääkintähuollon palvelut. Eläinlääkäreiden rekrytointiongelmien rapauttavat järjestelmää, eikä ehdotettu lakimuutos tuo tilanteeseen helpotusta. **Karstulan kunta** yhtyy työryhmäraportin liitteenä olevaan Suomen Kuntaliiton erivään mielipiteeseen, jossa tuodaan esiin samoja näkökohtia.

Pohjois-Karjalan yth lausuu, että alustava voimaantuloaikalaulu (v. 2023) ei ole realistinen ja ehdotetussa muodossa uudistus voi vaarantaa eläinlääkintähuollon järjestelmän toimivuuden. Uudistusta tulisi lykätä siihen asti, kun on päätetty ympäristöterveydenhuollon uudistuksesta laajemmin.

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosteri lausuu, että vaikka uudistus on tarpeellinen, se olisi syytä kytkeä osaksi kokonaisvaltaisempaa ympäristöterveydenhuollon uudistusta.

Valtiovarainministeriö lausuu, että ehdotuksen tavoitteet ovat sinänsä kannatettavia, mutta tavoitteiden yhteensovittaminen on haasteellista ja kokonaisuus monimutkainen. Edelleen on tarpeen arvioida eri näkökohtien ja muun asiaan vaikuttavan lainsäädännön merkitystä ja vaikutuksia sekä sitä, ovatko keinot kaikilta osin oikeat tavoitteisiin nähden. Esitysluonnoksen perusteluissa on osin oletuksia, joita on vaikea todentaa, ja vaikutusarviointi on vielä jossakin määrin epävarmalla pohjalla.

Viranomaiset (3 §)

Ruokavirasto ehdottaa, että lakiin otetaan säännös siitä, että Ruokavirasto ja aluehallintoviraston käsittelevät eläinlääkäripalvelujen tuottajien toimintaa koskevia kanteluja ja että menettelyssä sovelletaan, mitä hallintolain 8 a luvussa säädetään. Vastaava säännös yksittäisten eläinlääkäreiden toimintaa koskevien kantelujen osalta on eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa.

Eläinlääkintähuollon suunnittelu (5 §)

Itä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että kirjaus aluehallintoviraston velvollisuudesta suunnitella eläinlääkäripalveluja tulisi poistaa, sillä se kuuluu järjestäjille. Pykälässä oli sen sijaan tarpeen säätää eläinlääkäripalvelujen *valvonnan* suunnitelmasta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto lausuu, että kaikki suunnitteluvollisuudet olisi selkeintä koota eläinlääkintähuoltolakiin. Toiseksi parasta olisi, että velvollisuudet olisivat vain hallinnonalan erityislaeissa. Nyt valvontatehtäviä koskien vain järjestäjän suunnitteluvollisuus on ehdotetussa laissa. Kunnalliseen suunnitelmaan tulisi liittää pakollinen päivitysväli, esim. vuosittainen tarkastelu.

Oulun seudun ympäristötoimen lausunnon mukaan tulisi pohtia, olisiko suunnitteluvollisuuteen tarpeen sisällyttää myös 9 §:n ulkopuoliset palvelut.

Kunnaneläinlääkärivirkoja koskevat säännökset (7 §)

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.), Oulun seudun ympäristötoimi, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.), Espoon seudun yt ja Suomen kunnaneläinlääkäriliitto kannattavat ehdotusta virkatehtävien mainitsemisesta osana myös praktikkokunnaneläinlääkäriin virkatehtäviä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Etelä-Suomen aluehallintovirasto sekä **Suomen valvontaeläinlääkäriliitto** katsovat, että kunnaneläinlääkärivirkaan tulisi sisältyä laajempi velvollisuus virkatehtävien hoitoon kuin 7 §:ssä ehdotetaan. Tämän vuoksi pykälästä tulisi poistaa sanat ”tarpeen vaatima ainakin ajoittainen”.

Lapin aluehallintoviraston ja yksityishenkilön lausuntojen mukaan pykälästä tulisi poistaa sanat ”ainakin ajoittainen”.

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä lausuu, että praktikkoeläinlääkärien virkatehtävien osuutta tulee lisätä.

Yksityishenkilö lausuu, että monissa kunnissa tai kuntayhtymissä praktikkoeläinlääkärit eivät lainkaan osallistu valvontatehtävien hoitoon. Valvontaeläinlääkärijärjestelmää kehittämällä valvontaeläinlääkärit voisivat ottaa hoitaakseen myös virkaehtosopimukseen praktikkoeläinlääkäreille kirjatut, osin jopa täysin hypoteettiset virkatehtävät, jolloin praktiikkatyö voitaisiin kokonaan erottaa virkatyöstä.

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta, Kuluttajaliitto ja Tuotantaeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta esittävät, että kunnaneläinlääkäriverkoston heikkenemisen estämiseksi lakiin sisällytetään selvä kirjaus kunnaneläinlääkäreiden määrän tasosta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että laissa tulisi olla kunnille velvollisuus pitää palveluksessaan riittävästi virkaeläinlääkäreitä virka-ajan ulkopuolisia päivystystehtäviä varten huolimatta siitä, että kunnan alueella 9 §:n mukaiset eläinlääkäripalvelut järjestäisi yksityinen sopimuskumppani tai Helsingin yliopisto.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.) näkee tarpeellisena, että eläinlääkäripulan vuoksi yksittäistapauksessa määräaikaiseen virkasuhteeseen voitaisiin ottaa ulkomailla hankitun ammattipätevyyden perusteella laillistettu henkilö, joka ei ole vielä suorittanut lainsäädäntökuulustelua.

Kuntien järjestämisvelvoite: kunnallisten palvelujen piirissä olevat eläimet (2 ja 8 §)

Suomen valvontaeläinlääkäriliitto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto sekä **Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto** lausuvat, että eläintarhaeläimiä ei pitäisi rajata järjestämisvastuun ulkopuolelle.

Itä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että palveluja tulisi lain mukaan tuottaa myös kunnan kesäasukkaiden eläimille.

Ympäristöterveys Pirteva (Pirkkala jne.) pitää ongelmallisena, jos kunta ei voi hoitaa muita kuin omien asukkaidensa lemmikkieläimiä tuetulla hinnalla. Lisäksi se lausuu, että luonnonvaraisten eläinten lopetus pitäisi korvata valtion varoista.

Suomen Luonnonsuojeluliitto lausuu, että kunnilla tulisi olla myös luonnonvaraisten eläinten hoitoa koskeva velvoite. Pelkkä eläinten lopetus ei riitä.

Kolmen yksityishenkilön lausunnossa pidetään ongelmallisena sitä, että lakiehdotus kohtelee eri eläinlajeja epätasaisesti, jos mm. kaniin, marsujen ja muiden melko yleisten jyrksijälemmikien hoidot jäävät pois.

Kuntien järjestämisvastuu: Lakisääteisten tehtävien osittainen laajentuminen osalla alueista (9 ja 10 §)

Suomen Kuntaliitto vastustaa sitä, että luettelon mukaiset seura- ja harrastuseläinten peruspalvelut kuuluisivat kuntien velvoitteisiin kaikilla alueilla. Se katsoo, että kuntien lakisääteisistä

tehtävistä tulee säätää samalla tavalla kuin nykyisessä laissa. **Karstulan kunta** yhtyy työryh-
mämuistion liitteenä olevaan Suomen Kuntaliiton eriävään mielipiteeseen.

Kalajoen kaupungin yth lausuu, että Suomen Kuntaliiton vastustus on ymmärrettävä. Luette-
lon mukaisia tehtäviä tehdään kuitenkin nykyisin Kalajoen yth:n toiminta-alueella.

20 kuntaa tai kuntayhtymää joko esittävät kannattavansa ehdotusta tai niillä ei lausuntonsa mu-
kaan ole huomautettavaa siihen. Nämä ovat **Ympäristöterveys Pirteva (Pirkkala jne.)**, **Perus-
palvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.)**, **Kuhmon kaupunki**, **Rauma**, **Itä-Savon sai-
raanhoitopiirin kuntayhtymä Sosteri**, **Koillis-Lapin yth**, **Forssan seudun hyvinvointikun-
tayhtymä**, **Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymä**, **Kouvola**, **Tampere**, **Lappeenrannan seudun yt**,
Oulun seudun yth, **Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä**, **Kallan (Pedersöre
jne.) yth**, **Porvoo**, **Keski-Pohjanmaan yt**, **Kainuun sote-kuntayhtymä**, **Pohjois-Karjalan
yth**, **Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä**, **Espoon seudun yt**).

Perusteluissa tuodaan esiin paitsi eläinsuojelunäkökohtiin liittyviä seikkoja erityisesti sitä, että
pieneläimille tarjottava hoito auttaa pitämään riittävät resurssit tuotantoeläinten ja päivystyksen
hoitamisesta varten. Lisäksi tuodaan esiin näkökohtia, jotka liittyvät palvelujen järjestämisen
kannalta mielekkääseen ja riittävän monipuoliseen eläinlääkärin työn kokonaisuuteen, eläinlää-
kärin ansiotulojen muodostumiseen sekä virkojen houkuttelevuuteen ja kunnan rekrytointimah-
dollisuuksiin. Useissa lausunnoissa tuodaan esiin, että palveluja jo tuotetaan alueella tässä laa-
juudessa.

Minkään kunnan/kuntayhtymän lausunnossa ei tuoda esiin, että ehdotus käytännössä laajen-
taisi niiden tehtäviä ainakaan olennaisella tai ongelmallisella tavalla. **Lohjan yt** tosin näkee
kaupunkialueilla vaarana sen, että kunnan palvelujen kysyntä voi ylittää tarjonnan, mikä voi li-
sätä kunnan resurssitarvetta.

Kuusamon kaupunki lausuu, että vaikka laissa on lisäksi säännös palvelujen mitoituksesta
ottamalla huomioon yksityinen palveluntarjonta, tuon säännöksen tulkinta aiheuttaa haasteita.
Yksityisen palveluntarjonnan tulisi vähentää kunnallisten palvelujen tuotantoa. Päivystysvelvoit-
teen ei tulisi kuulua kunnalle silloin, kun palveluissa tukeudutaan yksityiseen palvelutuotantoon.

Työ- ja elinkeinoministeriö lausuu, että lakisääteisen järjestämistä vastuu laajeneminen koske-
maan tiettyjä palveluja, jotka eivät ole päivystysluonteisia tai joita ei tarjota vain harvaan asu-
tuilla alueilla, tulisi kilpailuvaikutustensa osalta selvittää vielä tarkemmin sekä arvioida, voi-
daanko nämä rajata pois järjestämistä vastuun piiristä. Jos ei voida, tulisi ehdotuksessa tarkem-
min perustella tarve laajennukselle tilanteessa, jossa ei ole markkinaputetta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa lausuntopalautteen jälkeen
varmistetaan siitä, ettei kilpailua rajoiteta tai kavenneta markkinoiden alaa enempää kuin on
tosiasiallisesti yleisen edun kannalta välttämätöntä.

Oikeusministeriö lausuu, että kaavaillulla sääntelyllä olisi vaikutusta kunnalliseen itsehallin-
toon, koska eläinlääkintähuoltolaissa säädettäisiin kunnalle tehtäviä. Sinänsä jo voimassa ole-
vassa eläinlääkintähuoltolaissa on kunnalle säädetty vastaavia tehtäviä. Oikeusministeriö pitää
jaksossa olevaa kunnallista itsehallintoa koskevaa osuutta asianmukaisena ja perusteellisena.

Suomen kunnaneläinlääkäriliitto, **Elintarviketeollisuusliitto**, **Tuotantoeläinten hyvinvoin-
nin neuvottelukunta**, **Suomen Kennelliitto**, **Pohjois-Savon liitto** ja **SEY Suomen Eläinsuo-
jelu** kannattavat sitä, että seura- ja harrastuseläinten peruspalvelut kuuluisivat kuntien velvoit-
teisiin kaikilla alueilla.

Pohjois-Pohjanmaan liitto kannattaa ehdotusta, jos sillä saavutetaan eläinlääkäripalvelujen
saatavuus myös harvaan asutuilla alueilla kattavasti.

Kuntien järjestämisvastuu: Lakisääteisiin palveluihin kuuluvien toimenpiteiden muotoilut ja rajaukset (9 §)

Kunnat ja kuntayhtymät

Kolme kuntaa tai kuntayhtymää (**Ympäristöterveys Pirteva (Pirkkala jne.)**, **Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.)** ja **Kuhmon kaupunki**) esittää pitävänsä ehdotettua luetteloa tarkoituksenmukaisena.

17 kuntaa tai kuntayhtymää katsoo, että luettelo on liian suppea. Näitä ovat **Rauman kaupunki**, **Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosteri**, **Koillis-Lapin yth**, **Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä**, **Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymä**, **Kouvolan kaupunki**, **Tampereen kaupunki**, **Lappeenrannan seudun yt**, **Oulun seudun yth**, **Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä**, **Kallan (Pedersöre jne.) yth**, **Porvoo**, **Keski-Pohjanmaan yt**, **Kainuun sote-kuntayhtymä**, **Pohjois-Karjalan yth**, **Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yt**, **Espoon seudun yt**). Palveluina, jotka tulisi lisätä kuntien vastuulle, mainitaan kuvantaminen, koiran keisarileikkaus, muut koirien päivystysleikkaukset, koiran sterilisaatio, näytteiden pika-analyysit, kanin kastraatio, pattien poistot, laajempi suun terveydenhoito, sisätaudit, ihotaudit ja korvataudit. Lausunnoissa tuodaan myös esiin sitä, että seura- ja harrastuseläinten palveluihin liittyvä sana *ensiapuluonteinen* voi tiukasti tulkittuna johtaa kohtuuttomiin tilanteisiin. Eräät lausunnonantajat pitävät parempana nykyistä muotoilua ”*toimenpiteitä, joita voidaan suorittaa eläinten pitopaikoissa tai tavanomaisissa eläinlääkärin vastaanottiloissa ilman erikoiskoulutusta tai erikoislaitteistoa*”.

Seitsemän kuntaa tai kuntayhtymää lähtökohtaisesti kannattaa ehdotettua järjestämisvastuuta, mutta esittää huomautuksia: **Jyväskylän kaupunki** katsoo, että brakykefaalisten (lyhyt kuono ja kallo) kissojen keisarileikkaus ei välttämättä onnistu ilman erikoisvarustelua. **Tunturi-Lapin yth**, **Rovakaaren yth**, **Inarin ja Utsjoen yth** ja **Kuusamon, Posion ja Taivaikosken yth** lausuvat, että kunnan vastuulla olevia toimenpiteitä koskevasta luettelosta tulee poistaa porojen loislääkintä, jota koskien vastuu pitäisi siirtää pois eläinlääkäreiltä muille ammattilaisille.

Suomen Kuntaliitto suhtautuu ehdotettuun luetteloon kielteisesti, koska se ei jätä kunnille liikumavaraa ja laajentaa kuntien lakisääteisiä tehtäviä. Niitä koskevia säännöksiä ei tulisi muuttaa. **Karstulan kunta** yhtyy työryhmämuistion liitteenä olevaan Suomen Kuntaliiton kielteisiin kantaa järjestämisvastuun muuttamisesta. **Kalajoen kaupungin yth** katsoo, että Suomen Kuntaliiton vastustus on ymmärrettävä, mutta luettelon mukaisia tehtäviä tehdään nykyisin Kalajoen yth:n toiminta-alueella.

Ympäristöterveys Pirteva (Pirkkala jne.) lausuu, että kunnan rooli jatkohoitoon lähettämisessä on epäselvä. Tuleeko kunnan varmistua siitä, että eläin pääsee jatkohoitoon? Jos tulee, onko se kilpailun kannalta ongelmallista, koska potilaan ohjaaminen tiettyyn paikkaan suosii yhtä palveluntarjoajaa.

Maakuntien liitot

Pohjois-Savon liitto katsoo, että luettelo on hyvä ja vastaa nykyisiä alueella tarjottavia palveluja. Myös **Pohjois-Pohjanmaan liitto** kannattaa ehdotuksia.

Eläinten omistajia ja elintarviketeollisuutta edustavat järjestöt ja eläinsuojelujärjestöt

Suomen kissaliitto pitää luetteloa liian suppeana (röntgen lisättävä).

Kuluttajaliitto katsoo, että luettelo on liian suppea ja tulee johtamaan eläinten hyvinvointiongelmiin. Lisättävinä palveluina se mainitsee päivystysleikkaukset sekä hevosten lisääntymiseen liittyvät palvelut.

MTK-Pohjois-Karjala lausuu, että luettelo on liian suppea, kun siitä puuttuvat koiran keisarileikkaus, muut päivystysleikkaukset ja kuvantamispalvelut.

Suomen Ratsastajainliitto ja **Suomen Hippo** katsovat myös, että luettelo on liian suppea ja että hevosten lisääntymiseen liittyvät palvelut tulisi lisätä.

Eläinten terveys ETT lausuu, että laissa tulee olla eläinten terveydenhuoltopalveluihin liittyen säännös siitä, että on tuotettava valtakunnallisiin terveydenhuolto-ohjelmiin kuuluvat palvelut.

Suomen Kennelliitto kannattaa ehdotettua luetteloa, mutta koiran keisarileikkaus olisi pitänyt sisällyttää siihen.

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto lausuu, että luetteloon on sisällytettävä turkiseläinten terveydenhuolto.

Elintarviketeollisuusliitto kannattaa ehdotuksia ja pitää hyvänä, että eläinten terveydenhuolto on mukana luettelossa.

SEY Suomen Eläinsuojelu lausuu, että yksityiskohtainen luettelo voi tuoda myös ongelmia, kun elinlääkintähuolto kehittyy ajan myötä. Ongelmien välttämiseksi luettelon 12. kohtaa voisi muokata siten, että siinä mainittaisiin ensiapuluonteisen hoidon sijasta "sairaiden eläinten perustason hoito, jota voidaan antaa ilman erikoisosaamista, kuten..." Ja sen jälkeen olisi kohdassa nyt oleva luettelo esimerkinomaisena luettelona.

Työmarkkinajärjestöt

Suomen Eläinlääkäriliitto katsoo, että luettelo on liian suppea. Luetteloon olisi lisättävä päivystysleikkaukset alueella, jolla ei yksityistä päivystystä. Kunnan olisi saatava käyttää hankkimiansa laitteita ilman markkinaehtoista hinnoittelua.

Kunta- ja hyvinvointialueuonyöntajat KT lausuu, että luettelo saattaa heikentää kunnaneläinlääkäreiden saatavuutta, jos tehtävät käytännössä kaventuvat ja järjestelmävelvoitteen ulkopuolisten palvelujen järjestämistä vaikeutetaan tarpeettomasti.

Muut eläinlääkärjärjestöt

Suomen valvontaeläinlääkäriliitto lausuu, että luettelo liian suppea. Se mainitsee lisättävinä palveluina hevosten lisääntymishoidot ja kastraation, koiran sterilisaation ja keisarileikkauksen, pieneläinten virtsatukkeumat ja epilepsian. Lausunnon mukaan ensiapuluonteinen hoito olisi määriteltävä tarkemmin (viittaako kiireellisyyteen vain hoitoon, joka annetaan ensimmäisen vaiheen hoitokontaktissa ja jonka voidaan olettaa kuuluvan myös vastavalmistuneen eläinlääkärin osaamiseen, vrt. Iso-Britannian 1st opinion clinic -järjestelmä).

Suomen kunnaneläinlääkäriliiton näkemyksen mukaan luettelo olisi saanut olla joustavammin muotoiltu.

Tuotantoeläinlääkäriyhdistys pitää listattuja palveluja ja toimenpiteitä riittävinä tuotantoeläinten hyvinvoinnin ja kotieläintuotannon kannattavuuden kannalta.

Eläinlääkärihygieenikkojen yhdistys lausuu, että luettelo on liian suppea ja mainitsee lisättävinä toimenpiteinä koirien päivystysleikkaukset.

Viranomaiset

Kilpailu- ja kuluttajavirasto lausuu, että kilpailua ei tule rajoittaa enempää kuin on yleisen edun kannalta välttämätöntä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Etelä-Suomen aluehallintovirasto sekä Itä-Suomen aluehallintovirasto katsovat, että luettelo on liian suppea ja sitä tulisi laajentaa. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto mainitsee lisättävinä palveluina hevosten lisääntymiseen liittyvät palvelut, koirien keisarileikkauksen ja muut päivystysleikkaukset sekä virtsatie- tuetukkeumat. Etelä-Suomen aluehallintovirasto mainitsee koirien keisarinleikkauksen. Itä-Suomen aluehallintoviraston näkemyksen mukaan tulisi lisätä ainakin koirien keisarileikkaus ja muut koirien päivystysleikkaukset.

Neuvottelukunnat

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta lausuu, että luettelo on liian suppea ja tulee johtamaan eläinten hyvinvointiongelmien (päivystysleikkaukset, kanien sterilisaatiot, hevosten lisääntymiseen liittyvät palvelut). Luettelon 9. kohdan tulisi sisältää kaikki jo nyt saatavilla oleva peruseläinlääkintähoito. Jos ehdotettu luettelo kuitenkin säädettäisiin, tulisi olla pitkä siirtymäaika varautua huomattavasti kohoaviin eläinlääkintäkustannuksiin.

Myös **Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta** katsoo, että luettelo on liian yksityiskohtainen ja se pitäisi muotoilla yleisemmin. Se esittää lausunnossaan väljemmän muotoilu- ehdotuksen.

Muut

Yksityishenkilö lausuu, että lemmikkieläinten palveluihin liittyvää ensiapuluonteisuuden käsitettä on selvennettävä. Sen tulee kattaa eläinten tavanomaisten sairauksien peruseläinlääkärin- tasoinen hoito. Epäselvää on myös, onko 9 §:n 12 kohdassa oleva luettelo tyhjentävä vai esi- merkinomainen. Jos se on tarkoitettu tyhjentäväksi, luettelo on laajennettava.

Toinen **yksityishenkilö** lausuu, että kuntien tulee keskittyä suuriin eläimiin, päivystykseen, vi- ranomaistehtäviin sekä pieneläinten perustason hoitoon. Erikoistason palvelut tulisi jättää suosiolla yksityissektorin varaan. Niiden määrittelyyn liittyy tosin vaikeutta, ja määrittely riippuu alueesta)

Kolmen yksityishenkilön lausunnossa esitetään, että muuttamalla kuntien järjestämisvastuun määrittely minimitoimenpiteistä maksimitoimenpiteiksi vaarannetaan potilaiden asianmukainen hoito ja hoitoon ohjaus sekä lisätään eläinsuojeluongelmien määrää. 9 §:n luettelo on suppe- ampi kuin esim. 1990-luvun palvelutaso, mikä merkitsee taantumista. Ongelmallista on myös, että syrjäseutua, jolla toimenpiteitä voisi tehdä laajemmin, ei määritellä.

Palvelujen saatavuutta koskevat vaatimukset (10 §)

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta, Kuluttajaliitto ja Tuotan- toeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta esittävät pykälään täydentäviä muotoiluja siten, että palvelujen järjestämisessä tulisi ottaa huomioon eläinlääkärin osaamisen kehittyminen ja että yksityisten palvelujen huomioon ottamista koskevassa säännöksessä mainittaisiin asiaan vaikuttavina seikkoina palvelujen saatavuuden vaihtelu ja palveluntuottajien mahdollisuudet osallistua järjestämisvastuussa olevien palvelujen tuottamiseen.

Pohjois-Savon liitto esittää pohdittavaksi, olisiko yksityisten palvelujen huomioon ottamista koskevaa säännöstä tarpeen joltakin osin täydentää perusteluissa esitetyillä seikoilla. Muotoi- lua voidaan tulkita sekä rajoitteen että velvoitteen näkökulmasta.

Oulun seudun yt lausuu, että kunnan on vaikea selvittää alueen palvelutarjontaa esimerkiksi potilasmäärien osalta. Olisi hyvä yrittää määritellä tarkemmin riittävää selvitystapaa ja keinoja ja aluetta, jota kunnan selvitysvelvollisuus koskee.

Lausunnon mukaan kilpailuneutraliteettiin liittyviä ongelmia voi tulla siitä kirjauksesta, että kiireettömät palvelut järjestetään virka-aikana, sillä esim. terveydenhuoltokäynti voi kiireisenä päivänä toteutua klo 16.15 jälkeenkin.

Tunturi-Lapin yth, Rovakaaren yth, Inarin ja Utsjoen yth ja Kuusamon, Posion ja Taivalkosken yth lausuvat, että poroerotusten yhteydessä tehtävät porojen loislääkitykset joudutaan ajoittamaan osin iltoihin, viikonloppuihin ja yöaikaan olematta kuitenkaan päivystysluonteista kiireellistä toimintaa, mikä poikkeaa 10 §:ään sisältyvistä virka-aikaa koskevista säännöksistä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto tuo esiin, että virka-aikaa ei ole lakiesityksessä määritelty.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yt katsoo, että laissa tulisi säätää hoitoon pääsyyn liittyvistä kohtuullisista etäisyyksistä ja odotusajoista.

Saamelaiskäräjät esittää, että eläinlääkäripalvelujen turvaaminen kohtuullisella etäisyydellä ja kohtuuhintaisesti myös hyvin harvaan asutulla saamelaisten kotiseutualueella on erittäin tärkeää eläinten terveydelle ja hyvinvoinnille. Olisi myönteistä, jos eläinlääkintäpalveluissa etäviestintäpalveluja kehitetään ja niiden käyttö lisääntyy.

Paliskuntain yhdistys lausuu, että palvelujen saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden turvaamisen varmistaminen on tärkeää etenkin laajalla ja harvaan asutulla pronhoitoalueella.

Päivystyksen järjestämistä koskeva yhteistoimintavelvoite ja eriyttämisvelvoite (11 §)

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä lausuu, että nykyistä vastaava vaatimus suurelainten ja pieneläinten päivystyspalvelujen tuottamisesta toisistaan eriytettyinä lisää päivystäjien tarvetta. Päivystyksen korvausjärjestelmää on uudistettava.

Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymä lausuu, että sen alueella päivystystä ei ole eriytetty, ja kannattaa sitä, että ehdotettu, nykyistä vastaava poikkeusmahdollisuus säilytetään.

Lappeenrannan seudun yt katsoo, että eriyttämisvelvoite lisää kustannuksia ja että eriyttämisen tulisi olla selvemmin vapaaehtoista.

Itä-Suomen aluehallintovirasto pitää poikkeusta eriyttämisvelvoitteeseen tärkeänä, sillä eriyttäminen vaatisi kaksinkertaisen miehityksen niissä tilanteissa, joissa pieneläinpäivystystä ei voida ulkoistaa.

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta, Kuluttajaliitto ja Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta esittävät pykälään täydentäviä muotoiluja siten, että päivystykseen osallistuvilla eläinlääkäreillä olisi mahdollisuus ylläpitää päivystyksessä tarvittavaa osaamista ja että päivystys tulisi järjestää ilman että kenenkään päivystysrasitus muodostuu kohtuuttomaksi.

Palvelujen järjestämistavat (12 §)

Oulun seudun yt pitää epäselvänä sitä, mitä viittaus hallinnon yleislakien soveltamatta jättämiseen käytännössä tarkoittaa sopimustilanteissa.

Ruokavirasto lausuu, että tietosuojalakia ei voida mainita niiden hallinnon yleislakien joukossa, jotka yksityisen sopimustuottajan osalta suljettaisiin pois, sillä tietosuojasääntely soveltuu myös yksityiseen toimintaan.

Oikeusministeriö lausuu, että sen käsityksen mukaan on selvää, että sopimuksen perusteella yksityisen tuottamissa palveluissa on kyse julkisista hallintotehtävistä perustuslain 124 §:ssä tarkoitetulla tavalla ja katsoo, että asiayhteydessä on olennaista hahmottaa, millä tavoin hallin-

non yleislakien, kuten hallintolain, voisi ajatella konkretisoituvan eläinlääkäritoiminnassa ja miten toisaalta muulla lainsäädännöllä kyetään turvaamaan esimerkiksi riittävät oikeusturvakeinot. Hallinnon yleislakien soveltaminen on perustuslain 124 §:n valossa lähtökohta annettaessa julkisia hallintotehtäviä muun kuin viranomaisen hoidettavaksi. Esitysluonnoksessa asiaa koskevassa perustuslain 124 §:n arviossa esitetyt rinnastukset tai ne seikat, että eläinlääkäreiden valvonta on muutoin järjestettyä ja että kyse ei olisi uusista tehtävistä, eivät tarkoita sitä, etteikö ehdotusten hyväksyttävyyttä ja perusteluiden riittävyyttä ole syytä uudelleenarvioida kriittisesti perustuslain 124 §:n kannalta.

Potilasasiakirjojen säilyttäminen (13 §)

Kaksi kuntayhtymää (**Oulun seudun yt** ja **Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.)**) sekä **Suomen Eläinlääkäriliitto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto** kannattavat ehdotuksia, joiden mukaan vastuu potilasrekisteristä säädettäisiin kunnan vastuulle.

Oulun seudun yt katsoo lisäksi, että kunnalla tulisi olla oikeus saada tietoja myös yksityisen sopimustuottajan tarjoamista palveluista ja niiden määristä. Pitäisikö tästä olla kirjaus laissa, vai riittääkö, että asia huomioidaan sopimuksessa?

Neljä kuntaa tai kuntayhtymää (**Jyväskylän kaupunki, Pohjoisen Keski-Suomen yt, Sosteri, Lappeenrannan seudun yt**) ja **Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto** pitävät ehdotusta hankalana erityisesti tai nimenomaan sijaisten kannalta, koska potilastietojen kanssa samassa järjestelmässä ovat yleensä eläinlääkäriin palkkioita koskevat tiedot ja lääkekirjanpito, minkä vuoksi lyhytaikaisille sijaisille on useissa tapauksissa vaikea käyttää kunnan ohjelmistoja.

Ruokavirasto katsoo, että ehdotukset ovat EU:n yleisen tietosuojasetuksen hengen mukaisia, koska asetuksen mukainen vastuu tyypillisesti kohdentuu organisaatiolle, jonka toiminnassa henkilötietoja käsitellään. Virasto ehdottaa, että 13 ja 25 §:ään lisätään säännökset, joiden mukaan järjestäjällä/palveluntuottajalla on velvollisuus luovuttaa potilasasiakirjat Ruokavirastolle tai aluehallintovirastolle lain mukaisen valvonnan suorittamiseksi.

Velvollisuus ilmoittaa ja rekisteröidä kunnalliset toimipisteet, joissa tarjotaan eläinlääkäripalveluja (13 §)

Itä-Suomen aluehallintovirasto pitää ehdotuksia hyvinä.

Kunnaneläinlääkäriin perimät palkkiot ja korvaukset (14 §)

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK kannattaa subventioiden säilyttämistä eli sitä, että kunta voisi edelleen osallistua niihin kustannuksiin, joita asiakashintoihin aiheutuu eläinlääkäreiden matkustamisen vuoksi.

Koillis-Lapin yth pitää hyvänä, että subventiojärjestelmä säilyisi, eikä järjestelmää pidä avata koskemaan yksityisen sektorin palveluja.

Kainuun SOTE-kuntayhtymän yth, Tuotantoeläinlääkäriyhdistys, Itä-Suomen aluehallintovirasto ja **Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto** pitävät hyvänä, että subventiomahdollisuus ehdotuksen mukaan säilyisi.

Suomen Eläinlääkäriliitto pitää hyvänä, että subventiojärjestelmä säilyisi. Subventiot olisi kuitenkin ulotettava myös yksityisten eläinlääkäreiden päivystyskäynteihin.

Lappeenrannan seudun yt lausuu, että subvention tulisi olla kunnalle vapaaehtoinen tai se tulisi rajata tuotantoeläinkäynteihin.

Oulun seudun yt lausuu pitävänsä epäselvänä, onko subventio pakollista vai ei. On virheellistä säätää, että subventio peritään järjestäjältä, kun yhteistoiminta-alueen kunnat voivat subventoida matkakustannuksia eri tavoin, ja subventio todellisuudessa peritään kunnalta.

Eräät lausunnonantajat ilmoittavat kannattavansa ehdotettua kirjausta, jonka mukaan palkkio voitaisiin periä myös tapauksissa, joissa on ilman hyväksyttävää syytä jätetty saapumatta vastaanotolle.

Kunnan perimät maksut järjestämistä vastuuseen kuuluvista palveluista (15 §)

Kuntasektori

Suomen Kuntaliitto kannattaa ehdotusta, joka mahdollistaisi kunnan perivän kunnaneläinlääkärin tuottamista palveluista maksuja laajemmin kuin mitä nykyiset (ns. klinikkamaksua) koskevat säännökset mahdollistavat. Se kuitenkin katsoo, ettei muutos toisi kovinkaan merkittäviä lisätuloja kunnille.

Myös **Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.), Pohjois-Karjalan yth, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, Espoon seudun yt, Kuusamon kaupunki** ilmoittavat kannattavansa ehdotusta.

Oulun seudun yth lausuu, että kunnalla tulisi olla oikeus periä asiakasmaksu myös tallikäynteistä. Esityksen mukaan tallikäyntejä tuetaan myös matkasubvention muodossa. Keskitetystä yhteydenottopalvelusta tulisi voida periä maksu myös silloin, kun se järjestetään akuutteja tapauksia varten virka-aikana.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yt kannattaa pakollista asiakasmaksua ja lisäksi katsoo, että kunnalla tulisi olla mahdollisuus periä maksu omistamiensa laitteiden ja välineiden käytöstä silloin, kun niitä käytetään tilakäynneillä (esim. ultraääni, hammashoito).

Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä kannattaa pakollista asiakasmaksua, mutta esim. rokotusten yhteydessä maksu voitaisiin jättää perimättä.

Seitsemän kuntaa tai kuntayhtymää esittää, että maksun periminen olisi kunnille vapaaehtoista, koska se lisää hallinnollista taakkaa (**Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosteri, Lappeenrannan seudun yt, Tampereen kaupunki, Ympäristöterveys Pirteva (Pirkkala jne.), Kuopion kaupunki, Kainuun SOTE-kuntayhtymä, Jyväskylän kaupunki**).

Osassa mainittujen kuntien tai kuntayhtymien lausunnoista tuodaan esiin, ettei maksuja voida olennaisesti nostaa ilman, että vaikutus asiakashintoihin olisi liian suuri.

Pohjoisen Keski-Suomen yt tuo esiin, että kuntakohtaiset erot ovat ehdotuksen toteuttamisen kannalta ongelmallisia, ja **Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä** lausuu, että velvoite luultavasti vähentää kiinnostusta kunnaneläinlääkärivirkoja kohtaan.

Oulun seudun yth:n ja Jyväskylän kaupungin lausuntojen mukaan nykyinen järjestelmä, jossa eläinlääkäri perii kunnan maksun ja tilittää sen kunnalle, on hallinnollisesti yksinkertaisempi kuin nyt esitetty, eikä siihen ole liittynyt ongelmia.

Eläinten omistajia edustavat järjestöt

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK lausuu, että asiakasmaksujen perimisen tulee olla vapaaehtoista kunnille. Maksut saattavat nostaa asiakashintoja tasolle, joka aiheuttaa eläinten hyvinvointiongelmia.

MTK-Pohjois-Karjala kannattaa asiakasmaksujen perimiseen velvoittavaa ehdotusta.

SEY Suomen Eläinsuojelu katsoo, että maksujen perimisen tulee olla vapaaehtoisia ja tietyt toimenpiteet tulisi vapauttaa maksuista.

Kuluttajaliitto lausuu, että maksujen perimisen pitäisi perustua vapaaehtoisuuteen.

Eläinlääkärjärjestöt

Suomen Eläinlääkäriliiton lausunnon mukaan tulee pitää huoli siitä, että lisääntyvä kunnallisten maksujen periminen ei aiheuta kustannuksia eläinlääkäreille. Nyt monessa kunnassa kunnaneläinlääkärit tilittävät maksut kunnille kierrättäen ne kirjanpitoinsa kautta. Tällöin eläinlääkärit maksavat maksupäätteiden kulut ja kärsivät riskin asiakkaiden maksuongelmista. On hyvä, että perusteluissa tuodaan esiin, että laskutus ei voi kiertää kunnaneläinlääkäriin oman tilin kautta.

Suomen kunnaneläinlääkäriliitto näkee, että maksujen perimistä koskeva velvollisuus lisää kuntien hallinnollista taakkaa. Kuntien olisi voitava vapauttaa tietyt toimenpiteet pakollisesta asiakasmaksusta.

Eläinlääkärihygienikkoyhdistys kannattaa kunnallisia maksuja koskevia ehdotuksia.

Suomen valvontaeläinlääkäriliitto lausuu, että kunnan oikeutta periä maksuja tietyistä toimenpiteistä tulee rajoittaa.

Viranomaiset

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että kunnan oikeutta periä maksuja tietyistä toimenpiteistä tulee rajoittaa.

Itä-Suomen aluehallintovirasto lausuu, että palvelujen järjestäjällä tulisi olla oikeus halutesaan olla perimättä maksuja. **Etelä-Suomen aluehallintovirasto** lausuu, että klinikkamaksua ei tulisi periä vastaanotolla tehdyistä eläinsuojelullisista, eläintautien vastustamiseen liittyvistä tai muista lakisääteisistä toimista.

Pohjois-Savon liitto katsoo, että lakiesityksellä tavoiteltavien säästöjen määrä on pieni suhteessa kuntatalouden kokonaisuuteen ja, kun otetaan huomioon eläinlääkäripalveluihin liittyvät laajakantaiset terveys- ja ympäristönäkökohdat, tulee jatkossa painottaa erityisesti asiakasmaksujen kohtuullisuutta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto kannattaa kuntien kustannusten vähentämistä, mutta sen mukaan on syytä varoa, että uudistukset eivät johda kohtuuttomiin kuntakohtaisiin eroavaisuuksiin tai kohtuuttomiin hintoihin.

Oikeusministeriö lausuu maksujen enimmäismäärää koskevasta asetuksenantovaltuudesta, että epäselväksi jää, mikä olisi se laissa oleva perussäännös, josta asetuksella annettaisiin *tarkempia* säännöksiä. Oikeusministeriö pitää välttämättömänä, että kaavailtu asetuksenantovaltuus liittyy laissa olevaan perussäännökseen. Valtuussäännöksen käsitettä ”yleinen etu” voi pitää oikeudellisesti hyvin tulkinnanvaraisena ja sääntelyn täsmällisyyden näkökulmasta olisikin perusteltua välttää mainitun ilmaisun käyttöä. Kaavailun eläinlääkintähuoltolain 15 §:n 5 momentin viittaus 6 momenttiin pitää korjata (perustelujen mukaan pitäisi viitata 4 momenttiin).

Neuvottelukunnat

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta ja **Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta** katsovat, että maksujen perimisen tulee olla vapaaehtoista kunnille.

Mahdollisuus sopia vaihtoehtoisesta palkkausjärjestelmästä (15 §)

= Mahdollisuus siihen, että työmarkkinaosapuolet voisivat sopia keskenään siirtymisestä palkkausjärjestelmään, jossa kunnaneläinlääkäri ei enää perisi palkkioita asiakkailta, vaan saisi kaikki virkasuhteeseen perustuvat ansionsa kunnalta. Kunta perisi kaikki asiakasmaksut.

Kuntasektori

Suomen kuntaliitto kannattaa ehdotusta katsoen, että jos vaihtoehtoinen järjestelmä otetaan käyttöön, lisääntyneet kustannukset tulee korvata kunnille.

Seitsemässä kunnan tai kuntayhtymän lausunnossa kannatetaan ehdotusta (**Koillis-Lapin yth, Kalajoen kaupungin yth, Lappeenrannan seudun yt, Porvoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki, Pohjois-Karjalan yth, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yt**).

Kolme kuntaa tai kuntayhtymää lausuu suhtautuvansa ehdotukseen kriittisesti: **Tampereen kaupungin** näkemyksen mukaan siirtyminen kokonaispalkkaukseen tulee nostamaan kuntien kustannuksia. **Kallan (Pedersöre ym.) yth** katsoo, että ehdotus voi johtaa käytännön ongelmiin. **Keski-Pohjanmaan yth** vastustaa vaihtoehtoista palkkausjärjestelmää katsoen, että työnantaja ei käytännössä pysty tarjoamaan eläinlääkäreille nykyansioita vastaavaa palkkatasoa, mikä vaikeuttaa rekrytointia. Kuntien menot myös kasvaisivat liikaa, jos kunta vastaisi mm. lääkevarastoista ja eläinlääkäriautoista.

Työmarkkinajärjestöt

Suomen Eläinlääkäriliitto kannattaa ehdotusta.

Kunta- ja hyvinvointialuetyöntekijät KT kannattaa ehdotusta, mutta toteaa, että siihen siirryttäessä siirtymäaika tulisi olemaan tarpeen (vähintään vuoteen 2026).

Suomen kunnaneläinlääkäriliitto pitää palkkausjärjestelmän uudistamista välttämättömänä muun muassa kunnaneläinlääkäriin työaikasuojelun kannalta ja katsoo, että lain pitäisi edellyttää palkkausjärjestelmän muuttamiseen siirtymäajalla, ei vain mahdollistaa se.

Muut lausunnonantajat

Oikeusministeriö toteaa ehdotusta koskien, että voimassa olevassa lainsäädännössä on sääntelyä, jolla oikeutetaan virkaehtosopimuksella jopa poikkeamaan lain säännöksistä (esim. valtion virkamieslaki (750/1994) 27 a § 4 mom.). Perustuslakivaliokunta on kuitenkin todennut (PeVL 1/2005 vp, s. 3), että sen mielestä lainsäätäjät ei saa siirtää mitä tahansa asioita sovittavaksi työ- tai virkaehtosopimuksin, sillä perustuslain 80 §:n 1 momentti asettaa sille äärirajat, jotka tulee harkita kunkin asian kohdalta erikseen. Kaavailtu sääntely vaikuttaisi rajautuvan tarkkarajaisesti tiettyyn asiakokonaisuuteen, joka virkaehtosopimusten nykyinenkin käytötapa huomioiden ei vaikuttaisi perustuslain 80 §:n 1 momentin kannalta ongelmalliselta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Itä-Suomen aluehallintovirasto ja MTK-Pohjois-Karjala esittävät kannattavansa ehdotusta.

Yksityishenkilön lausunnossa esitetään, että mahdollisesti hyvinvointialueelle siirtymisen yhteydessä praktikkoeläinlääkärit tulisi siirtää kokonaan kunnalta saatavaan palkkaukseen.

Kolmen yksityishenkilön lausunnossa pidetään ongelmana sitä, että lakiehdotus ei velvoita siirtymään vaihtoehtoiseen palkkausratkaisuun.

Yksityisen sopimustuottajan asiakashinnat (16 §)

Oikeusministeriö lausuu (liittyen sen 12 §:ää koskeviin näkemyksiin), että asiakasmaksujen luonnetta yksityisoikeudellisena tai julkisena suoritteena on välttämätöntä arvioida jatkovalmistelussa tarkemmin perustuslakivaliokunnan käytännön valossa (mm. PeVL 33/2021 vp). Edelleen on syytä arvioida maksujen määräämisen kytkemistä virkaehtosopimukseen perustuslain 121 §:ssä säädetyn kunnallisen itsehallinnon kannalta. On asianmukaista, että esitysluonnokseen on kirjattu lausuma, jonka mukaan esitykseen liittyvien valtiosääntöoikeudellisten näkökohtien vuoksi olisi suotavaa, että esityksestä pyydetäisiin perustuslakivaliokunnan lausunto. Koska ehdotus sisältää epätavanomaisia sääntelyratkaisuja, on jatkovalmisteluvaiheessa asian tarkemman arvioinnin jälkeen syytä olla yhteydessä oikeusministeriöön sääntelyn oikeudellisen hyväksyttävyyden uudelleenarvioimiseksi.

Oulun seudun yt katsoo, että esityksen perustella on epäselvyyttä siitä, miten palvelujen hankinnasta sopiminen yksityisen palveluntuottajan kanssa pitäisi tehdä. Seuraako säännöksistä se, että tarjoaja esittää tarjouksessaan hinnat kaikista 9 §:n mukaisista palveluista käyntimaksuineen ja matkakorvauksineen?

Jyväskylän kaupunki lausuu, että vaatimus asiakasmaksujen kohtuullisuudesta ja asetuksen-antovaltuus, jolla joidenkin palvelujen enimmäishintoja saatettaisiin jatkossa säännellä, ovat omiaan lisäämään kuntien kustannuksia.

Espoon seudun yt esittää kannattavansa vaatimuksia maksujen kohtuullisuudesta.

Järjestämisvelvoitteen ulkopuolelle jäävät palvelut, joita kunta voi järjestää vapaaehtoisuuden pohjalta (17 §)

Kuntasektori

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosteri lausuu, että markkinaehtoinen hinnoittelu ja kirjanpidon eriyttäminen lisäävät kuntien hallinnollista taakkaa.

Koillis-Lapin yth katsoo, että markkinaperusteinen hinnoittelu on haastavaa ja voi ohjata potilaat yksityisille. Yhtiöittämisvelvoite voi realisoitua, mikä vaarantaa vikatehtävien hoidon.

Pohjois-Karjalan yth katsoo, että 17 §:ssä tarkoitettuja eläinlääkäripalveluja ei pitäisi joutua missään tilanteessa yhtiöittämään alueella, jolla ei ole todellista kilpailua yksityisen ja julkisen sektorin kesken. Kunnille kilpailutilanteeseen liittyvien muutosten jatkuva seuranta on kohtuuton vaatimus, ja oman alas ajetun palvelun uudelleen aloittaminen on erittäin haasteellista.

Keski-Pohjanmaan yt lausuu, että kunta- ja kilpailulain vaatimukset markkinaperusteisesta hinnoittelusta ja yhtiöittämisestä ovat epäselviä.

Kouvolan kaupungin eläinlääkintähuolto lausuu, että markkinaperusteinen hinnoittelu lisää hallinnollista taakkaa ja että kunnan jo hankkimien kuvantamislaitteiden käyttö saattaa johtaa yhtiöittämiseen. Markkinatilannetta on vaikea arvioida.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yt katsoo, että markkinatilanteen seuranta on kohtuuton vaatimus ja yhtiöittäminen on hallinnollisesti raskasta.

Tampereen kaupunki katsoo, että yhtiöittämisvelvoite johtaa eläinlääkintähuollon jakautumiseen kahteen eri organisaatioon, mikä luultavasti lisää resurssitarvetta ja hallinnollista taakkaa. Markkinaperusteinen hinnoittelu nostaa asiakasmaksuja ja johtaa eläinsuojeluongelmiin eikä luo kunnille motivaatiota tarjota lakisääteisen tason ylittäviä palveluja.

Porvoon kaupungin yth ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.) tuovat esiin, että markkinaperusteisen hinnan määrittäminen on haastavaa ja säännökset kirjanpidon eriyttämisestä ja yhtiöittämisestä vaikeaselkoisia. Kilpailulain kynnysraja koskien taloudellisen toiminnan liikevaihtorajaan (40 000 e) liittyy epäselvyyttä (miten sovelletaan yhteistoiminta-alueella ja sisältyvätkö kunnaneläinlääkärin saamat palkkiot kilpailulain tarkoittamaan kunnan taloudellisen toiminnan liikevaihtoon).

Pohjoisen Keski-Suomen yt lausuu, että palvelujen markkinaehtoinen hinnoittelu on haastavaa alueilla, joilla on vain vähän yksityisiä toimijoita.

Espoon seudun yt katsoo, että 17 §:ssä olisi hyvä tuoda esiin perusteluissa kuvattu mahdollisuus olla perimättä markkinaperusteista hintaa silloin, kun ei olla kilpailutilanteessa.

Oulun seudun yth:n näkemyksen mukaan eläinlääkäripalvelujen käytännön järjestämisen kannalta todennäköisesti kunnille paras ratkaisu (ottaen huomioon kohtuullinen palvelutaso, työvoiman saanti ja päivystyksen järjestäminen) olisi tarjota palvelukokonaisuus, johon sisältyisi ehdotetun 9 §:n luettelon lisäksi myös joitakin markkinahinnalla tarjottavia palveluja (esim. tietyt listan ulkopuoliset kiireluonteiset leikkaukset). Jotta nämä voitaisiin toteuttaa samassa rakenteessa yhtiöittämättä, tarvittaisiin näitä koskeva yhtiöittämispoikkeus. Markkinaperusteiseen hinnoitteluun ja kilpailutilanteen arvioimiseen tarvitaan selkeämpiä ohjeita. Perusteluihin olisi hyvä lisätä, että kunta voi periä asiakasmaksuja myös tallikäynneistä, jos kunnaneläinlääkäri tarjoaa hevosille muita kuin lakisääteisiä palveluja. Lisäksi on epäselvää, kuka määrittelee kunnaneläinlääkärin omistaman laitteen käytöstä perittävän korvauksen suuruuden silloin, kun tuotetaan 17 §:n mukaisia palveluja.

Rauman kaupungin lausunnon mukaan on ongelmallista, jos yhteistoiminta-alueen sisällä on sellaisia harvaan asuttuja alueita, joilla ei ole edellytyksiä yksityiselle palvelutuotannolla ja jolla 17 §:n palveluja ei siksi tarvitsisi tuottaa markkinahinnalla. Tällöin voitaisiin johtua tilanteeseen, jossa potilaita ohjataan alueen reuna-alueille saamaan hoitoa.

Maakuntien liitot

Pohjois-Savon liitto lausuu, että 17 § on hyvin muotoiltu.

Pohjois-Pohjanmaan liitto katsoo, että markkinaehtoinen hinnoittelu on haastavaa ja lisää kuntien työtä.

Eläinlääkärijärjestöt

Suomen Eläinlääkäriliiton lausunnon mukaan tarvitaan selkeä ohje markkinaehtoisesta hinnoittelusta, muuten kunnat mieluummin luopuvat näistä palveluista. Kunnaneläinlääkärin peruspalkan kustannuksia arvioitaessa on otettava huomioon, että virkoja ylläpidetään ensisijaisesti päivystystä varten.

Suomen kunnaneläinlääkäriliiton näkemys on, että kilpailulain vaatimus erillisestä kirjanpidosta on epäselvä ja vaikeasti toteutettavissa.

Muut

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä kuntien tarjoamien palveluiden hinnoittelun markkinaperusteisuuden varmistamista niissä tilanteissa, joissa kunta toimisi lakisääteisten palvelujen tarjoamisen ohella kilpailutilanteessa markkinoilla muussa kuin yhtiömuodossa. Pykälän viittausta kilpailulaissa säädettyyn kirjanpidon eriyttämisvelvollisuuteen tulisi tarkentaa, jotta se selkeästi koskisi vain kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, eikä viittauksen sanamuodon ”tällaisesta toiminnasta” voitaisi tulkita viittaavan momentin alussa mainittuun järjestämisvastuun piiriin kuuluvaan toimintaan.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunnossa pidetään myönteisenä sitä, että esitetyillä säännöksillä pyritään varmistamaan lakisääteisen palvelutason ylittävien palvelujen markkinaperusteinen hinnoittelu silloin, kun kunta toimii kilpailutilanteessa markkinoilla. Palvelujen tuottamiseen liittyvien rahaerien läpinäkyvyyden parantuminen sitä koskevien ehdotusten myötä parantaa kuntien edellytyksiä hinnoitella palvelut markkinaperusteisesti.

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT lausuu, että lakisääteisten palvelujen ulkopuolelle jäävien palvelujen yhtiöittämisen vaikutuksia ei ole selvitetty perusteellisesti.

Lapin aluehallintovirasto katsoo, että yhtiöittämisvelvoite tulee johtamaan virkatehtävien hoitamisen heikkenemiseen.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK lausuu, että kunnaneläinlääkärin peruspalkan päivystysosuutta ei pidä jyvittää markkinaperusteiseen hintaan. Markkinaperusteisen hinnan laskeminen tulee lisäämään kuntien hallinnollista taakkaa.

MTK-Pohjois-Karjala esittää, että eläinlääkäripalvelut pitäisi voida tuottaa yhtiöittämättä.

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta lausuu, että yhtiöittäminen ja markkinaperusteinen hinnoittelu nostavat asiakashintoja. Kiireellisten sairastapausten hoidon tulisi olla kohutuuhintaista koko maassa. Yhtiöittämisvelvoite ohentaa kunnaneläinlääkäriverkostoa ja heikentää eläinten hyvinvoinnin valvontaa.

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta ja Kuluttajaliitto katsovat, että yhtiöittämisvelvoite tulee johtamaan valvonnan heikkenemiseen. Ne katsovat myös, että 17 §:ssä tulisi olla kirjaus, joka poistaisi velvollisuuden toimia kilpailutilannetta koskevien kilpailulain ja kuntalain säännösten mukaisesti silloin, kun se järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tuottamiseen tarvittavan henkilökunnan määrän ja ammattitaidon ylläpitäminen ja näiden palvelujen jatkuvan saatavuuden ylläpitäminen sitä edellyttävät.

Yksityishenkilön lausunnossa pidetään nykytilanteen epäkohtana sitä, että osa kunnista on rakentanut perustason ylittäviä korkeasti varustettuja eläinlääkäriasemia, jopa hevosklinikoita, joista kunnaneläinlääkärit ovat hyötyneet suurempien palkkioiden muodossa. Tämä on saattanut kunnaneläinlääkärit keskenään eriarvoiseen asemaan ja heikentänyt yksityissektorin eläinlääkäreiden asemaa.

Kolmen yksityishenkilön lausunnossa pidetään mahdottomana ja epätasa-arvoisena sitä, että isommalla useamman kunnan kattavalla järjestäjänä alueella osa kunnaneläinlääkäreistä voisi hoitaa vain 9 §:n mukaisia tehtäviä ja osa (syrjäisillä alueilla) voisi hoitaa tuottaa myös muita palveluja.

Helsingin yliopisto julkisten palvelujen tuottajana siltä osin kuin tarpeen eläinlääkärikoulutuksen turvaamiseksi (18 ja 19 § sekä siirtymäsäännös)

Kuntasektori

Suomen Kuntaliitto vastustaa yliopiston asemaa ja palveluja koskevia ehdotuksia katsoen niiden rajoittavan kuntien itsehallintoa.

Lausunnon antaneet kunnat ja kuntayhtymät, joiden alueita sisältyy yliopiston toiminta-alueeseen, kannattavat ehdotuksia. Näitä ovat **Helsingin kaupunki, Mäntsälän kunta, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yt sekä Espoon seudun yt.**

Helsingin kaupunki ja Mäntsälän kunta lausuvat lisäksi, että valtion korvauksia valvontatehtävistä tulisi voida maksaa yliopistolle siltä osin kuin tehtäviin sisältyy 9 §:n mukaisia palveluja kuten eläinten lopetuksia.

Yliopiston toiminta-alueen ulkopuolella olevien kuntien lausunnoissa esitetään seuraavaa:

Lohjan seudun yt katsoo, että ehdotus vaarantaa palveluiden järjestämisen Länsi-Uudella- maalla, jos ympäristöterveydenhuolto siirtyy hyvinvointialueille.

Porvoon kaupunki lausuu, että jos yliopisto hoitaa eläinlääkäripalveluja alueella, sen pitää hoi- taa myös päivystys ja virkatehtävät.

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä lausuu, että yliopistojen palvelujen tuottamisen kunnan palvelujen sijasta julkisina palveluina tulisi, mikäli mahdollista, perustua vapaaehtoisuu- teen.

Koillis-Lapin yth ja **Oulun seudun yt** kannattavat ehdotuksia.

Muut lausunnonantajat

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta kannattaa ehdotuksia.

Oikeusministeriö lausuu, että vaikka kaavailussa sääntelyssä lähtökohtaisesti on kyse kun- tien ja yliopiston välisen suhteen sääntelystä, asiayhteys kytkeytyy oikeusministeriönkin käsi- tyksen mukaan taustalla perustuslain 16 §:n 2 momentin (sivistykselliset oikeudet) toteutumisen edistämiseen, jota myös sinänsä voidaan pitää erityisenä perusteena lain pääsäännöstä poik- keamiseen. Oikeusministeriö esittää lisäksi näkemyksensä, että yliopiston asemaan liittyvä siirtymäsäännös kytkeytyy sopimusten pysyvyyteen, mutta esitysluonnoksessa on esitetty pe- rusteet (mm. yliopistollisen eläinsairaalan toiminta lain tarkoituksen mukaisesti ja eläinlääkintä- huollon turvaaminen) sille, että yliopiston aseman lainsäädännöllisesti muuttuessa sen lakisää- teiset toimintaedellytykset varmistetaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö lausuu, että hankintalain 17 §:n mukaan hankintalakia ei sovelleta palveluhankintoihin, jotka tehdään toiselta hankintayksiköltä sille Euroopan unionin perustamis- sopimuksen mukaisella lailla, asetuksella tai hallinnollisella määräyksellä annetun palvelujen tuottamista koskevan yksinoikeuden perusteella. Hankintalaki ei sitä vastoin määrittele yksinoi- keuden syntyminen edellytyksiä taikka tämän mahdollisuuksia. Sidosyksikkösääntelyn osalta työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että hankintalain sidosyksikkösääntely perustuu EU:n hankin- tadirektiiviin ja sääntely on tältä osin jäsenvaltioita velvoittavaa. Näin ollen kansallisessa lain- säädännössä ei ole mahdollista säätää hankintadirektiivistä poikkeavasti.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto lausuu, että ehdotuksessa on jätetty yliopistolle ja kunnille mah- dollisuus sopia eräistä seikoista, eikä ehdotuksessa ole yksityiskohtaisesti käsitelty sitä, tulisiko yliopiston ja kuntien mahdollisesti sopia myös yliopiston hoidettavaksi otettavasta palveluvali- koimasta. Tätä taustaa vastaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto kiinnittää huomiota siihen, että on mahdollista, että järjestely ei jäisi hankintalain soveltamisen ulkopuolelle, ainakaan nyt esite- tyillä perusteilla, ja kysymystä tulisikin jatkovalmistelussa tarkastella tarkemmin.

Valtiovarainministeriö lausuu, että ehdotus on erityisen ongelmallinen kuntien itsehallinnon näkökulmasta. Järjestämisvastuuseen kuuluu kuntalain 8 §:n mukaan, että järjestämisvas- tuussa oleva kunta vastaa muun muassa palvelujen tarpeen, määrän ja laadun määrittelemi- sestä sekä tuottamistavasta. Ehdotus on ristiriidassa tämän kanssa. Ehdotuksen tavoitteet (yli- opistokoulutus ja tutkimus) eivät liity kunnan tehtäviin ja toimintaa. Ehdotus vaikuttaa kunnan vastuuseen ja kustannuksiin ilman mahdollisuutta vaikuttaa niihin. Säännöksistä ei selkeästi ilmene, mitä kuntia se koskisi. Kunnan tehtävistä tulee säätää lailla. On arvioitava huolellisesti perustuslain pohjalta, onko järjestely ainoa mahdollinen keino turvata eläinlääkärikoulutus. Rat- kaisu ei välttämättä ole ongelmaton kilpailuoikeuden näkökulmasta.

Suomen Eläinlääkäriliitto, Eläinlääkärihygieenikkojen yhdistys, SEY Suomen Eläinsuo- jelu ja Etelä-Suomen alushallintovirasto kannattavat ehdotuksia. **Lapin aluehallintovirasto**

kannattaa myös, mutta tuo esiin sen, että yliopiston toiminta-alueella on oltava yliopiston roolista huolimatta riittävästi virkaeläinlääkäreitä.

Ruokavirasto kannattaa ehdotuksia ja esittää lisäksi harkittavaksi, että 19 §:n mukainen kunnan tiedonsaantioikeus olisi ”salassapitosäännösten estämättä”.

Valvontatehtävien järjestäminen (4 luku)

Kuntasektori

Suomen Kuntaliitto katsoo, että kunnaneläinlääkärin valvontatehtävät tulisi siirtää valtiolle. Myös kolme kuntaa tai kuntayhtymää (**Lohjan yt, Kuusamon kaupunki ja Lappeenrannan seudun yt**) esittää lausunnossaan olevansa tätä mieltä.

Kaksi kuntaa tai kuntayhtymää (**Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä, Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä**) ilmoittaa kannattavansa valvontatehtävien säilyttämistä osana kunnallista ympäristöterveydenhuoltoa.

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä Sosteri tuo esiin, että nykyinen valtion korvausjärjestelmä aiheuttaa hallinnollista taakkaa. **Koillis-Lapin yth** lausuu, että kunnaneläinlääkäreiden parityöskentelyn tulee olla mahdollista.

Espoon seudun yt katsoo, että kiireellisten valvontatehtävien hoitaminen virka-ajan ulkopuolella ei ole turvattu silloin, kun eläinlääkäripäivystys on järjestetty alueella sopimalla asiasta yksityisen palveluntuottajan kanssa. Asiaan olisi mahdollista saada muutos, mikäli ympäristöterveydenhuollon tehtävät siirtyisivät hyvinvointialueille vuonna 2026.

Tunturi-Lapin yth, Rovakaaren yth, Inarin ja Utsjoen yth ja Kuusamon, Posion ja Taivalkosken yth lausuvat, että poroerotuksissa kunnaneläinlääkäri toimii paitsi lääkitystä antavana praktikkoeläinlääkärinä myös eläinsuojeluvalvojana. Se periaate, että eläinsuojeluvalvonnan kustannukset kuuluvat valtiolle, ei porotöiden osalta toteudu.

Muut lausunnonantajat

Pohjois-Savon liitto lausuu, että valvonnan organisointia ja mahdollista siirtämistä valtiolle tulee arvioida uudelleen jollakin aikavälillä. Nykyinen järjestelmä on hallinnollisesti raskas.

Myös **Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto** toteaa, että nykyinen korvausjärjestelmä aiheuttaa hallinnollista taakkaa. **Etelä-Suomen aluehallintovirasto** katsoo, että nykyinen järjestelmä ei kannusta järjestäjää toiminnan kehittämiseen, kun kustannukset voidaan laskuttaa valtiolta. Kustannusvastuu tulisi siirtää hyvinvointialueille.

SEY Suomen Eläinsuojelu toteaa, että valvontatehtävien järjestämistä koskeva sääntely, joka on jo voimassa olevassa laissa, on osoittautunut oikeanlaiseksi, sillä eläinsuojeluvalvonnan määrä on lisääntynyt ja laatu parantunut. Edelleen valvonnassa on resurssipulaa.

Suomen Eläinlääkäriliitto lausuu, että kunnaneläinlääkäreiden parityöskentelyä tulee lisätä eläinten hyvinvoinnin valvonnassa. Esimerkiksi poliisityössä se on itsestäänselvyys.

Yksityistä eläinlääkintähuoltoa koskeva sääntely (5 luku)

Etelä-Suomen aluehallintovirasto ehdottaa, että lakiin sisällytettäisiin asetuksenantovaltuus, jonka nojalla voitaisiin säätää tarkemmin asianmukaisista toimitiloista ja työvälineistä (25 § sekä kuntien palvelujen osalta 13 §). Lisäksi se pitää hyvänä, että potilaskirjanpito- ja salassapitovelvollisuus ehdotuksen mukaan koskisivat yksityistä palveluntuottajaa.

Ruokavirasto katsoo, että potilasasiakirjojen säilyttämistä koskevat säännökset ovat kannatettavia ja valvonnan näkökulmasta parantavat lain sovellettavuutta. 13 §:n kohdalla on Ruokaviraston ehdotus potilastietojen luovutusvelvollisuuden lisäämisestä.

Viranomaisen tarkastusoikeudet (26 §)

Oikeusministeriö toteaa, että ehdotuksen mukaan eläinlääkintähuoltolaissa ja eläinlääkärinammattin harjoittamisesta annetussa laissa (29/2000) olisi keskenään sama sääntely Ruokaviraston ja aluehallintoviraston tarkastustoimivallasta. Tällaisen viranomaistoimivallan tuplasääntelyn sijaan tulisi säätää toimivallasta vain yhdessä laissa ja tarpeen vaatiessa viitata siihen muussa lainsäädännössä.

Oikeusministeriö katsoo, että esityksessä tulisi kotirauhan suojan rajoittamiseen liittyvän sääntelyn osalta ottaa perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset (PeVM 25/1994 vp, s. 5), oikeusturvajärjestelyjen riittävyys mukaan lukien, vielä analyttisemmin ja seikkaperäisemmin huomioon. Oikeusministeriön käsityksen mukaan sääntelyä voitaneen pitää tavoitteiltaan hyväksyttävänä, perusoikeuden rajoittaminen vaikuttaa säännösten tasolla täsmälliseltä ja tarkkarajaiselta ja voi ajatella sen antavan riittävän ennustettavuuden viranomaistoiminnasta. Sääntelyn oikeasuhtaisuuden näkökulmasta olisi kuitenkin erityisen tärkeää perustella, miksi esimerkiksi suhteessa kaavaillun eläinten hyvinvoinnista annetun lain tarkastusoikeuksiin, yksityisen eläinlääkäripalvelun tarjoajan kotirauhan suojaan voitaisiin puuttua herkemmin, kuin esimerkiksi paikkoihin, joissa pidetään seura- tai harrastuseläimiä ammattimaisesti tai muutoin laajassa mitassa.

Hallintopakko (28 ja 29 §)

Oikeusministeriö lausuu, että pakkokeinojen käyttö vaikuttaa rinnastuvan 28 §:ssä elinkeinotoiminnan kannalta äärimmäisissä tilanteissa jopa luvan peruuttamiseen. Perustuslakivaliokunta on elinkeinotoiminnan sääntelyn yhteydessä katsonut sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta välttämättömäksi sitoa luvan peruuttamismahdollisuus vakaviin ja olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin sekä siihen, että luvan haltijalle mahdollisesti annetut huomautukset tai varoitukset eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen (esim. PeVL 6/2019 vp, s. 7, PeVL 65/2014 vp, s. 3). Edellä mainittu on nyt kaavaillun sääntelyn osalta otettu huomioon, lukuun ottamatta edellytystä vaatimusten rikkomisen vakavuudesta. Oikeusministeriö pitää perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön perusteella perusteltuna, että kaavaillussa 28 §:ssä toiminnan keskeyttämistä merkitsevä pakkokeinojen käyttö edellyttää rikkomuksen olennaisuuden lisäksi rikkomuksen vakavuutta.

Oikeusministeriö lausuu säännöksestä, jonka mukaan toiminnan keskeyttämistä koskeva päätös olisi viipymättä peruutettava, jos puutteet tai epäkohdat on korjattu siten, että toimintaan puuttuminen ei enää ole välttämätöntä: Oikeusministeriö toteaa, että viranomaisen toiminnan tulisi perustua yleiseen hallintolain (434/2003) mukaiseen hallintomenettelysääntelyyn, joka tässä tapauksessa tarkoittaisi sitä, että toimija on – ellei hae viranomaisen päätökseen muutosta – puutteen tai epäkohdan mielestään korjattuaan yhteydessä viranomaiseen, joka asian uuden tarkastelun pohjalta joko hyväksyy tehdyt toimenpiteet tai katsoo puutteita tai epäkohtia yhä olevan. Tällöin viranomainen antaa uuden muutoksenhakukelpoisen hallintopäätöksen, jossa todetaan korjausmääräystä joko noudatetun tai jätetyn noudattamatta. Oikeusministeriön näkemyksen mukaan laissa säätäminen viranomaisen mainitun kaltaisesta toimintavelvoitteesta ”peruuttaa” antamansa hallintopäätös poikkeaa hallintolaissa ajatellusta hallintomenettelystä ja toisaalta kyse on myös muutoksenhakukelpoisesta päätöksestä, jolloin kaavaillun sisältöinen säännös päätöksen peruuttamisesta voisi aiheuttaa sekaannuksia lain tulkinnassa ja soveltamisessa, varsinkin tilanteissa jossa korjausmääräyksen saanut on valittanut päätöksestä.

Oikeusministeriö toteaa, että lainkirjoittajan oppaassa (kohta 12.7) viittaus uhkasakkolakiin suositellaan jätettäväksi pois.

Rekisterinpito ja vastaanottojen tunnusnumerot (30 §)

Itä-Suomen aluehallintovirasto kannattaa ehdotusta toimipaikkakohtaisista tunnusnumeroista.

Oikeusministeriö lausuu, että jos ehdotettu rekisterisääntely aiotaan sisällyttää ruokahallinnon tietovarantolaissa säädettyyn rekisteriin, sääntelyä olisi syytä muuttaa siten, ettei jo säädettyistä yhteisrekisterinpitäjistä ehdoteta poikettavan. Mikäli kunnilla ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla ei ole 30 §:ssä ehdotettuun käsittelyyn liittyviä vastuita, asia ratkeaa oikeusministeriön käsityksen mukaan jo ruokahallinnon tietovarantolain 5 §:ssä yhteisrekisterinpitäjille säädettyjen vastuiden perusteella, joka voitaisiin todeta nyt ehdotetun sääntelyn perusteluissa.

Ruokavirasto ehdottaa pykälän ensimmäisen virkkeen sanajärjestystä muutettavaksi muotoon ”Yksityisistä eläinlääkäripalvelun tuottajista sekä ... pidetään rekisteriä”, jotta ei tulisi sitä kuvaa, että pykälän mukainen rekisteri kattaa kaikki lain soveltamisalaan liittyvät rekisteröitävät tiedot (esim. valvonnassa kertyvät tiedot). Se esittää myös harkittavaksi, että rekisterin tietosisällössä otetaan huomioon tehdyt tarkastukset ja muutkin kuin 27 ja 28 §:ssä tarkoitettut määräykset (vrt. laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä) sekä pykälässä mahdollistetaan muidenkin tarpeellisten tietojen rekisteröinti. Lausunnossa myös katsotaan, että säilytysaikoja koskevien säännösten perustelut jäävät yleiselle tasolle, mutta ei vastusteta kyseisiä säännöksiä.

Tiedonsaantioikeudet (30 ja 32 §)

Oikeusministeriö pitää viranomaisten tiedonsaantioikeuksia liian väljinä ja kiinnittää huomiota niitä koskevien säätämisyhteisyyteen liittyvien perustelujen riittämättömyyteen.

Virka-apu (31 §)

Itä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että poliisin virka-avun tulisi olla maksutonta silloin, kun hoidetaan yhteisiä eläinsuojeluasioita, joissa poliisi on toimivaltainen viranomaisena.

Eläinlääkäripalveluihin kohdistuvaan julkiseen tukeen liittyvät avoimuusvelvollisuudet (33 §)

Itä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että velvollisuuksien täyttäminen ilmeisesti helpottuisi, kun kunnat velvoitettaisiin ylläpitämään potilaskirjanpitoa.

Oulun seudun yh katsoo, että käytännössä kunta luultavasti pitäisi kirjata sekä omista että kunnan eläinlääkäreiden tuloista potilastieto-ohjelman avulla. Tästä aiheutuu hallinnollista taakkaa. Koskeeko vaatimus eriytetystä kirjanpidosta yksityisiä sopimustuottajia?

Muutoksenhaku (36 §)

Oikeusministeriö katsoo, että lakiluonnoksen perusteella herää kysymys siitä, tekeekö yliopisto lain mukaan päätöksiä ja että tarvitaanko lakiin – edes informatiivisessa merkityksessä, yliopistolakiin viittaavaa muutoksenhakusäännöstä. Epäselvänä voi pitää myös sitä, tekeekö kunta (järjestäjä) lain nojalla muutoksenhakukelpoisia päätöksiä. Esitysluonnosta tulisi jatkovalmistelussa täydentää kuvauksella siitä, minkälaisia muutoksenhakukelpoisia päätöksiä lain nojalla kaikkiaan olisi tehtävissä ja minkä mukaista muutoksenhakusääntelyä niihin kuhunkin sovellettaisiin. Oikeusministeriö kiinnittää myös huomiota siihen, että kaavailussa muodossa järjestäjän päätöstä koskevassa kuntalain mukaisessa menettelyssä muutoksenhakuun sisältyisi oikaisuvaatimusmenettely, mutta yliopiston tai valtion viranomaisen päätökseen ei liittyisi oikaisuvaatimusmenettelyn käyttöä. Tarkoituksena on, että oikaisuvaatimus olisi muutoksenhaun ensi vaiheena mahdollisimman laajasti ja että oikaisuvaatimussääntelyn ulkopuolelle jätetään vain asiat, joihin oikaisuvaatimus ei sovellu. Tämän vuoksi oikeusministeriö pitää perusteltuna, että esityksessä tuodaan nimenomaisesti esiin perusteet sille, ettei oikaisuvaatimus ole valtion viranomaisten päätösten osalta käytettävänä oleva muutoksenhakukeino.

Eräät määritelmät

Itä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että 2 §:n 2 kohdan määritelmässä tuli lukea *eläinlääkärin tekemiä* toimenpiteitä eläimen terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi, ennalta ehkäisevää terveydenhuoltotyötä sekä eläimen lopettamista.

Se myös katsoo, että 3 §:ssä virke: ”Tehtävistä huolehtii...” pitäisi kirjoittaa ”Järjestäjän tehtävistä huolehtii...”

Lisäksi se katsoo, että 25 §:ssä säännös, joka koskee yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan potilasasiakirjoja, tulisi kirjoittaa auki sen sijaan, että se muotoillaan viittaussäännökseksi.

SEY Suomen Eläinsuojelu katsoo, että termin *järjestäjä* käyttäminen laissa kuntia tarkoittavana lisää epäselvyyttä.

Pohjois-Karjalan yth lausuu, että järjestäjä-termin käyttöön liittyvä väljyys aiheuttaa ongelmia. Kilpailutilanteessa kunta järjestäjänä on pienempi ja mahdollinen kilpailutilanne helpommin määriteltävissä. Samoin kirjanpidon eriyttämismahdollisuuden kynnyksäraja ei täyty yksittäisen kunnan osalta niin helposti.

Kolmen yksityishenkilön lausunnon mukaan yksi esityksen suurimmista epäonnistumisista liittyy epämääraisiin termeihin (syrjäseutu, palvelujen liikatarjonta, markkinahinta ja kohtuuhintaisuus jne.) Mielivallalle ei saisi antaa mahdollisuutta.

Liitännäislait

Suomen Eläinlääkäriliiton lausunnon mukaan lakiehdotuksessa 2 ehdotettu potilasasiakirjojen säilyttämisaika, vähintään kolme vuotta, joka tällä hetkellä sisältyy asetustasoiseen säädökseen, voi olla ongelmallinen. EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaan henkilötietojen käsittelylle on oltava käsittelyperuste, kuten oikeutettu etu, joka vaatii rekisterinpitäjän ja rekisteröidyn etujen punnintaa. Tietojen minimoinnin perusteella rekisterissä ei saa säilyttää tietoja pidempään kuin on tarpeen. Koska säilyttämisperusteesta 3 vuoden jälkeen voi tulla epäselvyyttä, olisi selkeämpää, että potilastietoja tulisi säilyttää eläimen elinikä tai, jos kuolemasta ei ole tietoa, kyseisen eläinlajin keskimääräinen elinikä.

Suomen Eläinlääkäriliiton lausunnon mukaan esitykseen pitäisi lisätä lakiehdotus julkisten alojen eläkelain 85 §:n täsmentämisestä (viittaussäännöksen päivitys). Lisäksi tulisi selkeyden vuoksi ottaa sanamuodossa huomioon se mahdollisuus, että kunta perisi jatkossa kaikki asiakasmaksut. Pykälässä oleva virkatehtäviin liittyvä kirjaus saattaa olla ongelmallinen siinä tilanteessa, jossa kunta yhtiöittää eläinlääkäripalvelut.

Oikeusministeriö huomauttaa eläinlääkäriammatin harjoittamisesta annetun lain 15 §:n 5 momenttia koskevaan ehdotukseen (viittaus EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen) liittyen, että informatiivisiin viittaussäännöksiin tulisi lainsäädännön yhtenäisyyden vuoksi suhtautua pidättyvästi. Riittävää tässä tapauksessa olisi mainita henkilötietojen käsittelyyn sovellettavasta sääntelystä ehdotetun säännöksen säännöskohtaisissa perusteluissa.

Oikeusministeriö pitää mainitun lain 43 §:n osalta välttämättömänä, että sääntelyssä ja sen perusteluissa selkeytetään ne edellytykset, joiden perusteella Ruokavirasto voi arvioida sitä, onko lisäpätevyyden osoittamiseksi vaadittava todistusta hakeva laillistettu eläinlääkäri tutustunut hyväksyttävällä tavalla lainsäädäntöön. Olisiko kyse Ruokavirastolle annettavasta norminantovaltuudesta tai vaikkapa asetuksenantovaltuudesta (tällaisia lakiluonnoksessa ei mainita), vai tekisikö Ruokavirasto todistusten myöntämiset tapauksittain harkiten? Viimeksi mainittua ei voine pitää viranomaistoiminnan ennustettavuuden eikä todistuksen hakijan oikeusturvan kannalta hyvänä vaihtoehtona. Samalla tulisi kuvata, miten käytännössä meneteltäisiin pätevyyden toteutukseksi, esimerkiksi järjestettäisiinkö koetilaisuuksia. Sanamuodosta tulisi selkeästi ilmetä,

että kyse olisi Ruokaviraston antamasta todistuksesta ("...jos henkilöllä on *Ruokaviraston myöntämä* todistus siitä...").

Ruokavirasto ehdottaa potilasasiakirjojen säilyttämistä koskevan säännöksen sanamuotoa "tutkimiaan JA hoitamiaan eläimiä" muutettavaksi muotoon "tutkimiaan TAI hoitamiaan eläimiä", jolloin velvollisuus selvästi koskisi myös potilaita, joita vain tutkitaan.

Ruokavirasto esittää harkittavaksi, että eläinten lääkitsemisestä annettuun lakiin lisätään vastaavanlainen säännös potilasasiakirjojen säilyttämisestä kuin eläinlääkintähuoltolain 25 §:ssä on. Tätä esitetään, koska EU:n eläinlääkeasetuksen nojalla eläinlääkärin velvollisuutena on pitää kirjanpitoa eläinten lääkitsemisestä ja koska yleensä eläinlääkärin lääkekirjanpito on osa potilasasiakirjoja erityisesti silloin, kun käytetään potilastietojärjestelmää. Ruokavirasto ehdottaa myös, että lääkitsemistä koskevaan lakiin lisätään vastaava säännös kuin ammatinharjoittamista koskevan lain 15 §:n 2 momentissa, jonka mukaan eläinlääkärinammatin harjoittajalla olisi oikeus saada kopiot lääkekirjapidostaan valvontaa varten.

Lisäksi Ruokavirasto katsoo, että hallittua lääkekäyttöä tulee varmistaa lainsäädännöllä myös etäviestintävälinein tehtävässä eläinlääkäripalvelussa ja katsoo, että asiasta tulisi säätää eläinten lääkitsemistä koskevan lain nojalla.

Tavoiteltu voimaantuloaikataulu

Kuopion kaupunki katsoo, että eläinlääkintähuollon ei tarvitse jäädä odottelemaan seuraavan vaalikauden ratkaisuja ympäristöterveydenhuoltoon koskien, mutta säännösten voimaantulon tulisi olla samaan aikaan, kun ympäristöterveydenhuolto siirtyy hyvinvointialueiden hoidettaviksi.

Myös **Suomen kunnaneläinlääkäriliitto** lausuu, että muutosten ehdotetun muutoksen ja hyvinvointialueille siirtymisen pitäisi tulla voimaan samanaikaisesti.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän yt lausuu, että ympäristöterveydenhuollon siirtymisen hyvinvointialueille v. 2026 olisi luonteva ajankohta lain voimaantulolle.

Tampereen kaupunki katsoo, että uudistus on liian laaja yksittäisten kuntien toteutettavaksi ja sen tulisi tulla voimaan vasta, kun on päätetty ympäristöterveydenhuollon uudistuksesta laajemmin.

Vaikutusarvioinnit

Tampereen kaupunki lausuu, että esitykseen tulisi sisällyttää täsmällisempi vaikutusarvio eri vaihtoehtojen vaikutuksesta kuntien kustannuksiin ja henkilöstötarpeeseen. Esityksestä puuttuvat myös laskelmat, joissa nykyisiä eläinlääkintähuollon kustannuksia verrattaisiin tilanteeseen, jossa eläinlääkintähuollon henkilöstö saisi tulonsa kokonaan kunnalta, kuuluisi työaikalainsäädännön piiriin ja saisi samantasoiset päivystyskorvaukset kuin terveydenhuollon henkilöstö.

Oulun seudun yt katsoo, että esityksen vaikutuksia ei voida arvioida luotettavasti ilman, että kunnat ovat arvioineet nykyistä toimintaansa lakiluonnoksen kriteereillä. Tämä edellyttää ohjetta markkinaperusteisen hinnan laskemiselle.

Suhde EU:n valtioneuvoston päätöksiin

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää lausunnossaan näkökohtia, jotka liittyvät esityksen ja EU:n valtioneuvoston päätösten välisen suhteen arviointiin. Lausunnon mukaan lakisääteisten eläinlääkäripalvelujen tarjoamisen varmistaminen voi olla yleisen edun mukaista, mutta järjestämisen valtioneuvoston päätösten mukaisuuteen liittyy kuitenkin epävarmuuksia (mm. yhtiömuodon puuttuminen, ylikompensaation estäminen, markkinapuutteen arviointi). Vaikuttaa siltä, ettei ns. Altmark-kriteerien täyttymistä voida varmistaa, mikä merkitsee, että julkista tukea eläinlääkäripalveluihin

tulisi käsitellä valtiontukena. Järjestelmä ei välttämättä myöskään mahdu niiden komission SGEI-kriteereiden puitteisiin, joilla valtiontuen ilmoittaminen voitaisiin jättää tekemättä. Järjestelmä voidaan esittää komission arvioitavaksi sisämarkkinoille soveltuvana SEUT 106 artiklan 2 kohdan nojalla. Työ- ja elinkeinoministeriö on maa- ja metsätalousministeriön pyynnöstä lähettänyt komissiota tätä koskevalla tiedustelulla. Järjestelmää ei tule ottaa käyttöön ennen komission hyväksyvää päätöstä tai niitä tarvittavia tarkennuksia, joiden jälkeen toimenpiteitä ei tarvitse ilmoittaa ennen toimenpiteen toteutusta esimerkiksi päätöksen 2012/21/EU nojalla.

Valtiovarainministeriö toteaa, että ei liene vielä selvää, että esitetty ratkaisu olisi hyväksyttävissä EU:n valtiontukisääntöjen näkökulmasta.

Yleisemmät näkemykset liittyen kunnaneläinlääkärivirkojen houkuttelevuuteen ja eläinlääkäreiden osaamiseen

Useat lausunnonantajat (ainakin **Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta, Rauman kaupunki, Koillis-Lapin yth, Kouvolan kaupunki**) lausuvat, että mikäli kunnallisen eläinlääkintähuollon toimintakenttä olennaisesti kapenee, kunnaneläinlääkärivirkojen houkuttelevuus laskee, mikä lisää rekrytointiongelmia. Lausunnoissa tuodaan esiin, että kunnaneläinlääkärivirkojen lähes ainoa houkutteleva tekijä on työn monipuolisuuden lisäksi ansiotaso, ja rajoitukset kunnan vastuulla oleviin toimenpiteisiin ilman palkkausjärjestelmään tehtäviä muutoksia laskevat kunnaneläinlääkäreiden ansiotasoa.

Eläinten terveys ETT lausuu, että ehdotetussa laissa tulisi turvata eläinten terveydenhuoltoon suuntautuneiden eläinlääkäreiden osaaminen ja jatkokouluttautuminen.

Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta esittää, että Suomessa on viitteitä eläinlääkäripulasta ja että jos tiedekuntaa resursoidaan riittävästi, sillä olisi valmius nostaa eläinlääkäreiden peruskoulutuksen aloituspaikkamäärää 20 prosentilla.

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta esittää huolen siitä, että hyötyeläinpraktiikan houkuttelevuus on vähentynyt nuorten eläinlääkäreiden keskuudessa ja että virkoja on ollut hankala täyttää erityisesti Itä-Suomessa. Työn sitovuus ja erityisesti päivystysvelvollisuus ovat asioita, joita on kehitettävä riittävien palvelujen turvaamiseksi.

Esityksen perusteluja koskevia kommentteja

Suomen Eläinlääkäriliitto katsoo, ettei päivystyksen järjestämisen kustannuksia voida laskea vain nykyisten pienten päivystyskorvausten perusteella, mikä tulisi todeta myös perusteluissa viitattaessa tutkimukseen, jonka mukaan päivystyksen osuus on 16 % kokonaiskustannuksista.

Oulun seudun yt katsoo, että 7 §:n perusteluissa voitaisiin tuoda esiin, että pykälän järjestely mahdollistaisi myös praktikon ja valvontaeläinlääkärin parityöskentelyn.

Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT huomauttaa, että 17 §:n perusteluista puuttuu yhteyttä 15 §:n 4 momenttiin eli siihen vaihtoehtoon, jossa työnantaja perii palkkion eläimen omistajalta.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Alavieska jne.) katsoo, että perusteluissa tuli mainita, edellyttääkö kunnan potilasrekisteri ylläpito sitä, että kunta tai kuntayhtymä hankkii tietokoneet ja potilasohjelmistot.

Tunturi-Lapin yth, Rovakaaren yth, Inarin ja Utsjoen yth ja Kuusamon, Posion ja Taivalkosken yth esittävät, että eläimen pitopaikkaa tulisi tarkentaa perusteluissa, sillä erotusaitoja ei voida pitää pitopaikkana, johon 14 §:ssä viitataan.